

UGENT RICHTLIJNEN ROND CITEREN, PARAFRASEREN EN REFEREREN

Citeer: op welke manier citeren?¹

Er zijn drie manieren waarop je kan citeren:

1. Integraal citeren
2. Niet-integraal citeren
3. Letterlijk citeren

Tips

- Doe dit steeds in samenspraak met je promotor!
- Pas op voor [plagiat](#): zoek de regels op de website van je faculteit².
- Een fout in een citaat moet je overnemen. Om aan te tonen dat je de fout opgemerkt hebt, vermeld je na de fout (sic).
- Een referentie moet steeds volledig zijn. Vind je toch geen naam, plaats of datum? Schrijf dan respectievelijk: sine nomine, sine loco of sine dato.
- Wanneer je letterlijk citeert, komt dat citaat tussen "aanhalingstekens". Wanneer je anderstalige termen overneemt, zet je die in het *cursief*.

Hoe pak je het aan en wat zijn de voor- en nadelen?

Aanpak	Voordelen	Nadelen
<p>Integraal citeren = parafaseren</p> <p>Vb. Zo heeft volgens Wegar (2000) heel wat onderzoek uitgewezen dat adoptiekinderen vaak met een stigma van geadopteerd zijn worden geconfronteerd.</p>	<p>- Je kan je eigen opinie over de auteur / tekst weergeven met behulp van werkwoorden: bv. suggereert in plaats van rapporteert.</p> <p>- Je kan duidelijk maken dat wat deze auteur schrijft niet noodzakelijk een algemeen aanvaard feit is.</p> <p>- Je mag de tekst niet letterlijk overnemen, wat je verplicht de tekst te parafaseren en dus te doorgronden.</p>	<p>- Om plagiaat te vermijden, moet je zowel de syntaxis als de woordenschat van de zin aanpassen, wat niet altijd eenvoudig is.</p>
<p>Niet-integraal citeren</p> <p>Vb. Zonder twijfel is het merendeel van de familie­zorg doorheen de twintigste eeuw geleverd door vrouwen, grotendeels door de 'cult of true womanhood' die in de negentiende eeuw ontstond (Thompson, 2001).</p>	<p>- Je kan door iedereen aanvaarde feiten aanhalen.</p> <p>- Je vindt makkelijkst je eigen stem als auteur omdat jouw stem en die van de geciteerde auteur "mengen".</p> <p>- Je toont je expertise in het veld.</p>	<p>- Om plagiaat te vermijden moet je zowel de syntaxis als de woordenschat van de zin aanpassen, wat niet altijd eenvoudig is.</p>

¹ <http://www.ugent.be/student/nl/studeren/taaladvies/schrijven/citeer-en-refereer/citeer.htm>

² Link bij faculteit wetenschappen is naar OER 2013-14.

<p>Letterlijke citaten</p> <p>Vb. Jaspers toont de relatieve autonomie van het psychosyndroom aan door te spreken over de ontwikkeling van de persoonlijkheid: "<i>The fact that the chain of objective connections which is thought to underlie the development of a pathological personality...</i>"</p>	<p>- Je kan autoriteiten citeren als steun voor je eigen these.</p> <p>- Je kan focussen op de formuleringen van de auteur.</p> <p>- Je kan de opinie van die auteur afzetten tegenover wat je zelf denkt.</p> <p>- Je beklemtoont de onderzoeker en minder de resultaten.</p>	<p>- Dit is moeilijker om je eigen stem te vinden en je these naar voren te brengen.</p> <p>- Dit is niet ideaal voor de <i>flow</i> van de tekst.</p>
---	--	--

Parafraseer³

Schrijf de ideeën van andere auteurs in je eigen woorden op.

Bepaal de hoofdgedachte. Het thema is meestal één woord, bijvoorbeeld *de klucht*. De hoofdgedachte kan dan zijn: *de waardering voor pure klucht in de geschiedenis van het komisch toneel is niet altijd vanzelfsprekend geweest.*

Parafraseer: *De waardering voor pure klucht zoals wij die aan het begin van de 21e eeuw kennen is geen universeel gegeven. In zijn overzicht van de geschiedenis van het komisch toneel in Europa signaleert W.D. Howarth dat in sommige periodes het komisch toneel geacht werd een moreel doel te dienen. Humor als doel in zichzelf werd in deze periodes niet gewaardeerd.* Soms kan het nuttiger zijn om te citeren. Ga na of een citaat een meerwaarde biedt voor je tekst.

Parafraseer met volgende woorden:

Met wordt bedoeld.... , onder ... verstaat, uit volgende studie blijkt, in het onderzoek van X werd aangetoond,...

Refereren⁴

Om te ontdekken welke referentiestijl je moet gebruiken, contacteer je het best je promotor of begeleider OF zoek je het op de website van je faculteit.

Enkele van de meest voorkomende referentiestijlen zijn de

- [APA](#)
- [Chicago / Turabian](#)
- [MLA](#)

Als je in biblio.ugent.be jouw boek ingeeft en op Cite this klikt, dan krijg je onmiddellijk de correcte APA/MLA/Chicago/Harvard referentie.

Gebruik een referentiemanager waarmee je automatisch een referentielijst kan genereren: [Endnote](#), [Mendeley](#) of [Readcube](#).

De UGent heeft een licentie op Endnote. Je kan Endnote gebruiken via athena.

Brungs stelt dat een goede referentie:

- volledig (de lezer moet exact dezelfde tekst kunnen vinden);
- uniform (het refereren moet op dezelfde manier gebeuren in de hele tekst);
- eenvoudig (overbodige informatie moet worden vermeden);

³ <http://www.ugent.be/student/nl/studeren/taaladvies/schrijven/citeer-en-refereer/parafraseer.htm>

⁴ <http://www.ugent.be/student/nl/studeren/taaladvies/schrijven/citeer-en-refereer/refereer.htm>

- leesbaar (het weglaten van de referentie mag geen invloed hebben op de leesbaarheid van de tekst) is.

Tips

- Kies wetenschappelijke en oorspronkelijke bronnen.
- Verwerk de informatie uit de bronnen kritisch.
- Neem enkel de functionele informatie over.
- Voeg eventueel een eigen interpretatie toe.
- Denk aan de literatuurlijst: maak de lijst wanneer je begint te lezen.
- Geef de datum van consultatie weer bij internetbronnen.
- Pas op voor [plagiaat](#).

[Referentielijst⁵](#)

Waarom refereren?

Je geeft anderen de eer die hun toekomt.

Je geeft lezers een aanwijzing waar meer informatie over het besprokene te vinden is.

Je geeft aan dat het al eerder gepubliceerd is en dus elders geloofwaardigheid bezit. Het is immers opgenomen in een wetenschappelijke publicatie, daarmee automatisch blootgesteld aan kritiek van anderen, en men kan nagaan of er inderdaad in de literatuur kritiek op geleverd is.

Ook als dat laatste niet het geval is, hoeft dat natuurlijk niet te betekenen dat je beweringen of resultaten van onderzoek van anderen zonder meer overneemt. Je kunt er ook zelf kritiek op uitoefenen.

Je maakt je door het correct verwijzen naar literatuur controleerbaar: anderen kunnen in de aangehaalde literatuur nagaan of je de literatuurgegevens wel goed begrepen en weergegeven hebt.

Als je niet correct aangeeft waar je de informatie gehaald hebt, kan je beschuldigd worden van [plagiaat](#).

[Plagieer niet⁶](#)

Plagiaat aan de UGent wordt als volgt gedefinieerd: "het presenteren als een oorspronkelijk product en onder eigen naam van (gedeelten van) een bron zonder bronvermelding."

Vermijd plagiaat

- Geef geen inhoud zonder bron. Vraag je altijd af: Wie zegt dat?
- Plaats een letterlijk citaat tussen "aanhalingstekens" en vermeld de bron.
- Neem anderstalige termen over, maar zet ze *cursief*.
- Let op bij vertalingen: ook hier moet je verwijzen naar de bron.

[Taalbegeleiding en -advies⁷](#)

Schrijfwijzer, Schrijfhulp (Nederlands, Engels), taaladviseurs, UCT

Meer tips naar docenten via onderwijstips vb.schrijfwijzer⁸

⁵ <https://www.ugent.be/student/nl/studeren/taaladvies/schrijven/inlezen/referentielijst.htm>

⁶ <http://www.ugent.be/student/nl/studeren/taaladvies/schrijven/citeer-en-refereer/plagieerniet.htm>

⁷ <http://www.ugent.be/student/nl/studeren/taaladvies/overzicht.htm>

⁸ <http://www.ugent.be/student/nl/studeren/taaladvies/schrijven/herwerk-en-evalueer/evalueer.htm>

Inhoud	Mogelijke fouten
1. De tekst geeft volledige en correcte info.	☐ 1.1 Onderwerp onvoldoende afgebakend/genueanceerd ☐ 1.2 Uiteenzetting onvoldoende diepgaand/genueanceerd ☐ 1.3 Niet-relevante details
2. De redenering in de tekst is duidelijk en geloofwaardig.	☐ 2.1 Overslaan van stappen in redenering ☐ 2.2 Geen (goede) argumentatie ☐ 2.3 Te weinig informatie
3. De inhoud van de tekst wordt goed en correct onderbouwd door wetenschappelijke literatuur.	☐ 3.1 Stellingen te weinig onderbouwd met literatuur ☐ 3.2 Stellingen onderbouwd met niet-wetenschappelijke literatuur ☐ 3.3 Stellingen onderbouwd met niet actuele/relevante bronnen ☐ 3.4 Bronnen niet vlot in de tekst verwerkt (citeren vs. parafraseren) ☐ 3.5 Onvoldoende kritische omgang met bronnen ☐ 3.6 Plagiaat
Structuur	Mogelijke fouten
4. De paper is volledig.	☐ Ontbrekend deel: woord vooraf, abstract, inhoudsopgave, inleiding, corpus, conclusies, lijst met afkortingen, bijlagen, referentielijst, enz.
5. De tekst heeft een logische opbouw.	☐ 5.1 Warrige of onlogische structuur ☐ 5.2 Onnodige herhalingen
6. De inleiding is goed opgebouwd.	☐ Ontbrekend deel: context, wetenschappelijke motivatie/nood, (duidelijke) onderzoeksvraag, overzicht van wat volgt
7. Het middenstuk is goed opgebouwd.	☐ Hoofdstukken van een (te) ongelijke lengte
8. De conclusie is goed opgebouwd.	☐ 8.1 Nieuwe informatie in de conclusie ☐ 8.2 Onderzoeksvraag nog onbeantwoord
9. De titels zijn duidelijk en goed gekozen.	☐ 9.1 Onduidelijke/te algemene hoofd- en ondertitel ☐ 9.2 Onvoldoende/onduidelijke subtitels ☐ 9.3 Te lange en niet krachtige titels ☐ 9.4 Inconsequente verwoording van subtitels: vraag, mededelende zin, term, citaat, enz.
10. Bijlagen zijn correct opgesteld en nuttig.	☐ 10.1 Geen verwijzing naar bijlage(n) in kerntekst ☐ 10.2 Cruciale info in bijlage(n) in plaats van in kerntekst en omgekeerd
11. De tekst heeft een goede indeling in paragrafen en alinea's.	☐ 11.1 Geen, onduidelijke of onevenwichtige indeling in paragrafen en alinea's ☐ 11.2 Geen of meerdere kerngedachtes per alinea ☐ 11.3 Geen kernzin per alinea ☐ 11.4 Geen structurerende alinea's aan het begin of het einde van een groter onderdeel/hoofdstuk
12. De tekst is intern gestructureerd door structuuraanduiders (= signaalwoorden, verwijswaarden en overgangszinnen- en alinea's).	☐ 12.1 Weinig samenhang tussen zinnen/alinea's ☐ 12.2 Fout of vaag gebruikte signaalwoorden en verwijswaarden

Stijl	Mogelijke fouten
13. De tekst is vlot en dynamisch: de tekst bestaat uit eenvoudige, heldere zinnen van een goeie lengte.	☐ 13.1 Te korte zinnen (staccatostijl) ☐ 13.2 Te lange, complexe zinnen ☐ 13.3 Te zware stijl: Overbodig passief ☐ 13.4 Te zware stijl: lange aanlopen ☐ 13.5 Te zware stijl: tangconstructies ☐ 13.6 Te zware stijl: nominalisaties
14. De tekst gebruikt woordenschat op academisch niveau.	☐ 14.1 Woordenschat te moeilijk/te eenvoudig ☐ 14.2 Niet geschreven met medestudent voor ogen ☐ 14.3 Vaktermen onvoldoende verduidelijkt
15. De tekst is exact en de woordkeuze precies.	☐ 15.1 Incorrect gebruikte vaktaal ☐ 15.2 Weinig variatie in woordkeuze en/of te vage/on nauwkeurige woordkeuze
16. De tekst heeft een evenwichtige informatiedichtheid.	☐ Te omslachtige/te bondige formulering
17. De schrijfstijl is zakelijk.	☐ 17.1 Te spreektaalige/te informele stijl ☐ 17.2 Te archaische/te formele stijl
18. De tekst hanteert de juiste presenteerstijl.	☐ 18.1 Inconsequente presenteerstijl ☐ 18.2 Aanspreken van lezer met jij/je/u ☐ 18.3 Te vaak gebruik van vage 'men' ☐ 18.4 Te zelfverzekerde, te weinig objectieve/ onvoldoende genuanceerde toon ☐ 18.5 Te voorzichtige toon
19. De tekst is opgesteld in de juiste tijd.	☐ Inconsequent en/of foutief gebruik van tegenwoordige en verleden tijd
Taalvorm	Mogelijke fouten
20. De tekst is correct en voldoet dus aan de spelling- en grammaticaregels.	☐ 20.1 Tikfouten ☐ 20.2 Spelfouten ☐ 20.3 Werkwoordfouten ☐ 20.4 Fouten tegen de leestekens ☐ 20.5 Inconsequent gebruik van kleine letters en hoofdletters ☐ 20.6 Congruentiefouten ☐ 20.7 Foute verwijswaarden ☐ 20.8 Fouten tegen de woordvolgorde ☐ 20.9 Foute woordcombinaties, uitdrukkingen en voorzetsels
Lay-out	Mogelijke fouten
21. De lay-out is verzorgd en consequent.	☐ 21.1 Figuren zonder bijschrift en/of zonder verwijzing in de tekst ☐ 21.2 Niet conform de huisstijl van de opleiding ☐ 21.3 Inconsequent gebruik van interlinie, spaties, enz. ☐ 21.4 Inconsequent gebruik van cursivering, aanhalingstekens, afkortingen, enz.
Referentie	Mogelijke fouten
22. De bronvermelding is correct en consequent.	☐ 22.1 Niet correcte en/of inconsequente bronvermelding in de tekst ☐ 22.2 Niet correcte en/of inconsequente opmaak van de referentielijst